

Významné životní jubileum PhDr. Jitřenky Peškové

Na podzim roku 2000 oslavila v kruhu svých spolupracovníků v hudebním oddělení Národní knihovny ČR významné životní jubileum PhDr. Jitřenka Pešková (narozena 30. září 1930 v Ptýrově).

Jubilantka již od školních let aktivně pěstovala instrumentální hudbu a zpěv. Gymnázium našťěvovala v Novém Bydžově a České Lípě, kde v roce 1950 maturovala. Záliba v hudbě určila i její studium na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, konkrétně oborů hudebního oddělení nynější Národní knihovny ČR. Tato instituce spolu s oborovým zaměřením, jemuž se zde věnovala (v letech 1977 až 1989 jako vedoucí oddělení), ovlivnily v podstatě celé další odborné působení dr. Peškové. Specializace v oblasti hudebně historického výzkumu a hudební dokumentace ji posléze na dlouhá léta „vynesly“ do čela hudební vědy a národopisu. Univerzitní studium ukončila roku 1955 státní závěrečnou zkouškou a diplomovou prací „Vranického Oberon a jeho vliv na rozvoj singspielu“.

Zprvu působila v Čs. souboru písní a tanců a pak nastoupila nejprve externě do akce ústředního soupisu hudebních pramenů na území ČR, dané především tzv. Souborným hudebním katalogem (dále SHK), budovaným právě v hudebním oddělení Národní knihovny ČR. V rámci SHK postupně realizovala a metodicky usměrňovala všechny druhy katalogizačních prací (od základního katalogizačního záznamu až po světoznámý notový incipitový katalog, až se stala personálním garantem české spolupráce s RISM (Mezinárodním soupisem hudebních pramenů). Zasluhou dr. Peškové dosáhla aktivita hudebního oddělení NK ČR na poli zpracování a využívání hudebních pramenů historické povahy mezinárodní úrovně a věhlasu a ve spolupráci s RISM pozice vskutku prestižní.

Oborová specializace dr. Peškové – kromě vlastního budování SHK a jeho mezinárodní konfrontace a využití – se bezprostředně promítly do specializované redakční a ediční činnosti jednak v rámci Národní knihovny ČR (ediční řady „Varia de musica“ a „Příručky pro hudební knihovny“) i mimo ni (ediční řada tematických katalogů umělecky i historicky významných hudebních sbírek „Artis musicae“).

Upozorníme na redakčně i autorsky zvlášť významné tituly, jakými jsou např. bibliografický katalog českokrumlovských mozartian (1981), tematický katalog březnické hudební sbírky (1983) a zejména na tematický katalog světoznámé liechtensteinské hudební sbírky z Kroměříže (1988).

Odbornou i širší veřejnost dr. Pešková seznamovala s výsledky vlastní hudebně dokumentační práce a dlouholetého výzkumu řadou reprezentativních výstav pořádaných v NK ČR (včetně libret i konkrétní instalace a někdy dokonce doprovobených atraktivním katalogem). Za všechny připomeneme mozartovskou výstavu k 200. výročí premiéry Dona Giovanniho v Praze (1987).

Působnost v NK ČR dr. Peškovou zákonitě přivedla ke spolupráci s IAML – nejprve jako tajemnici a později místopředsedkyni ČNS IAML.

Několik let nás takto reprezentovala na mezinárodních konferencích a kongresech IAML v zahraničí. Stejně tak se účastnila i různých domácích seminářů a konferencí, kde pravidelně prezentovala výsledky svého odborného výzkumu, které pak vycházely v podobě článků, statí a studií v odborném periodickém tisku a sbornících. Za svou mnoholetou hudebně dokumentační činnost byla ministerstvem kultury odměněna titulem „zasloužilý pracovník knihovnictví“ a v mezinárodním měřítku „International Woman of the Year 1992/1993“, udělovaným Mezinárodním bibliografickým střediskem v Cambridgi ve Velké Británii. Zatím poslední kapitolou záslužné působnosti dr. Peškové je vedení Archivu a knihovny Konzervatoře Praha (od roku 1995 dodnes) – celková revize a nové uspořádání, jakož i popis a katalogizace tamějšího fondu a sbírek ostatně přinesly pozoruhodné výsledky a zasloužily by zvláštního pojednání.

Neskonalá píle, obětavá a hlavně „nekonečná“ práce dr. Peškové, počítající s akademicky vzdělaným badatelem, váženým interpretem, ale i s prostým zájemcem a uživatelem, má určitě nemalý podíl na tom, že ne vždy docenovaná oblast českého hudebního knihovnictví a dokumentace se stala nikoli „služkou“, nýbrž nepostradatelnou součástí, ba dokonce výsadou české muzikologie.

Julius Hůlek